

Bonus

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

IMPULS

NR. 3 OKTOBER 1978 7. AARGANG
SCT. GEORGS GILDERNE I DANMARK

HUSKEDE
DU AT FÅ
IMPULS FRA
DIN FORGÆNGER

REDAKTION: Jørgen Orlien, Weysesvej 3, 9200 Aalborg SV,
tlf. (08) 18 13 67

EKSPEDITION: Landsgildekantoret, Mikkel Bryggers Gade 1,
1460 København K, tlf. (01) 12 27 02

OPLAG: 900 eksemplarer

Udgivet af Sct. Georgs Gilderne i Danmark, Mikkel Bryggers Gade 1,
1460 København K, tlf. (01) 12 27 02

MIN OPFATTELSE GILDEMESTERTALEN

I alle vore gilder er gildehallerne et fast punkt på årsprogrammet. Nogle steder gennemfører man 4-5 haller pr. år, andre steder flere. Alle er vi således klar over, at gildehallen er ryggraden i vort arbejde. Gildehallens ritual og de ord, der siges i den, tjener primært den opgave at belære gildebrødrene om vore idealer og at tilskynde gildebrødrene til at benytte disse idealer som rettesnor for deres færden.

I gildehallen er det gildemestertalen, der er ritualets midtpunkt, ligesom den helst også skulle være hallens absolutte højdepunkt.

Påklædning, dunkel belysning, ritualer, sang og musik opbygger fra starten af gildehallen en stemning af højtid. Gildebrødrene sidder åbne, modtagelige og forventningsfulde, det er tid for gildemesteren at holde sin tale. Er indhold og fremførelse god, er gildehallen lykkedes, men svigter gildemestertalen, opstår et antiklimaks, der kan ødelægge hele gildehallen. Talens betydning må derfor ikke undervurderes, den er og bliver gildemesterens første og vigtigste opgave. Samtidig er den også for mange den sværeste og mest krævende opgave, for det kan være vanskeligt at lave en god gildemestertale.

Hvis I forventer efter at have læst dette at få en færdigsyet opskrift på en gildemestertale, så må jeg skuffe jer i jeres forventninger. Jeg har ikke fundet de vise sten, og jeg er ikke i stand til at fortælle jer, hvordan den ideelle gildemestertale formes og holdes. Iøvrigt er det sandsynligt, at min opfattelse af, hvordan den ideale tale skal være, er vidt forskellig fra jeres. Men det, jeg kan, er at forsøge at give jer nogle ideer og råd, som forhåbentlig kan være jer til nytte og gøre sit til at lette den opgave for jer, der hedder gildemestertalen.

Emnet - gildemestertalen - har jeg opdelt efter følgende disposition:

1. Formål
2. Valg af emne
3. Indsamling og organisering af materialet
4. Udarbejdelse af talen
5. Manuskriptet og brugen af det
6. Fremførelse af talen

Som allerede nævnt er gildehallens primære opgave at belære gildebrødrene om vore idealer og at tilskynde dem til at følge disse idealer såvel i som udenfor gildet. Gildemestertalens formål er derfor at redegøre for gildebevægelsens etik, sammenholde den med gildebrødrenes hverdag, behandle samfundslivet set i vore idealers lys og

påvise betydningen af, at enhver gildebror tager vore idealer alvorligt og oprigtigt søger at holde de aflagte løfter.

I overensstemmelse med det nævnte formål kan man lave en omend temmelig grov opdeling af de emner, der foreligger for en gildemestertale, en opdeling, der falder i 3 forskellige emnegrupper, som dog i mange situationer kan og måske ligefrem bør overlappes hinanden.

Gruppe 1 de rene gildeemner. Gruppe 2 gildebrødrenes hverdag, og gruppe 3 samfundslivet.

Gruppe 1, rene gildeemner, kan f.eks. omfatte følgende emner:

- Vore symboler
- Vore ritualer
- Vore idealer
- Vore arbejdsstrin
- Om at holde 5 min. Sct. Georg
- Gruppearbejdets betydning
- Hvad vil vi med gildebevægelsen?
- Status over gildets indsats

Gruppe 2, gildebrødrenes hverdag, kan f.eks. omfatte følgende emner:

- Om at prioritere
- Om at være sig sit ansvar bevidst
- Om at vise respekt og tolerance
- Om at tage stilling og give udtryk for sine meninger
- Om at komme hinanden ved
- Om at arbejde med sig selv
- Om kammeratskabets betydning
- Om livslykke
- Om hjælpsomhed
- Om samvittighed
- Om misundelse

Og i gruppe 3, samfundsemner, kunne man f.eks. tænke sig:

- Jagten efter statussymboler
- Forureningsbekæmpelse
- Demokratiets fremtidsmuligheder
- Miljøværn
- Massemediernes indflydelse
- Nationalisme kontra det store fællesskab

GILDEMESTERTALEN

Ulandsproblemerne

Som sagt kunne man blive ved med at remse op, og vælger man et emne, vil man naturligt komme til også at berøre andre emner.

Når man først har valgt sit emne til gildemestertalen, hvilket bør gøres i rigeligt god tid, og mindst en måned før selve gildehallen, så placerer man emnet i et af de små rum bag hjerneskillen, så det jævnlige kan graves frem til overvejelse. I de daglige ledige stunder graver man emnet frem og koncentrerer sine tanker om det. De tanke-associationer, som emnet automatisk giver anledning til, noterer man ned, efterhånden som de dukker op, og man vil opdage, at man i løbet af forbløffende kort tid faktisk har fået noteret en hel del.

Herudover findes en hel stribe af hjælpemidler, som kan inspirere og give stof. Lad mig blot nævne Baden-Powells bøger, navnlig på Ridderfærd, Odensegildernes væbnerforberedelse, gamle numre af Sct. Georg og Impuls, samt ikke mindst det tidligere lederblad Bålet, hvoraf 4 årgange findes til udlån på Landsgildekontoret.

Kniber det stadig, kan et biblioteksbesøg supplere ens viden, ligesom artikler i aviser og fagblade samt radio- og TV-udsendelser kan give materiale til talen. Personlige erfaringer og oplevelser er særlig gode til at give talen et personligt præg, og ved samtaler og diskussioner, ved besøg i andre gilder samt ved deltagelse i grundkursus ledelsesstudium og i punktstævner suppleres ens viden yderligere.

Iøvrigt bør man som gildemester altid være opmærksom på nye emner og stof og have en mappe, hvor man samler ideer, avisudklip, egne notater og lignende med henblik på senere gildemestertaler. Man kan endog gå så grundigt til værks, at man samler materialet i kuverter og uden på hver enkelt kuvert noterer det pågældende emne. Det vil derefter være betydelig nemmere for en, når man næste gang skal forberede en gildemestertale.

Når man har fået samlet stof sammen om det valgte emne, bør man lave en indholdsfortegnelse, kaldet en skitsedisposition, som simpelthen omfatter alt, hvad der er fundet egnet til brug for talen.

Det er muligt, at man har betydeligt mere stof, end man skal bruge, men det er alligevel klogt fra starten at medtage det hele for så at sortere fra under udarbejdelsen. Og med skitsedispositionen liggende foran sig, kan man så gå i gang med udarbejdelsen af selve talen.

Inden jeg går videre, vil jeg gerne understrege, at det er af afgørende betydning, at gildemesteren arbejder seriøst med talen og er parat til at give sig selv i den. Det er ikke nok blot at referere andres tanker og meninger, hvor gode de end kan være.

Næh, man må i talen tage personlig stilling til de tanker, man fremsætter, og man må ikke være bange for at give udtryk for sin inderste mening, selv om man er klar over, at den måske afviger væsentlig fra en del af tilhørernes. Iøvrigt skal man ikke være bange for at blive højtidelig og bruge store ord. Er det ærligt ment, kan stemningen i hallen sagtens bære det.

Den klassiske opdeling af enhver tale består i en disposition på 3 punkter, nemlig indledning, afhandling og slutning. Indledningen og slutningen er særdeles væsentlige afsnit i talen. Det er vigtigt at vide, hvad der skal siges, når talen begyndes, da en god start som regel giver et godt resultat, - men det er også vigtigt at have en godt udarbejdet slutning, da en klar og præcis afrunding giver et forståeligt helhedsindtryk af talen.

I indledningen gælder det om at skabe interesse for det valgte emne og få gildebrødrene indstillet på at lytte. Indledningen bør derfor bære præg af opvarmning, hvor f.eks. en personlig oplevelse, en aktuell begivenhed eller et citat vil kunne skabe interesse for emnet hos gildebrødrene og samtidig have relation til det efterfølgende stof i talen. Desuden er en godt forberedt indledning med til at skabe ro og sikkerhed hos en selv.

Vi kommer derefter til andet afsnit, nemlig afhandlingen, der omfatter talens hovedindhold. Med skitsedispositionen foran sig går man i gang med at udvælge og redigere materialet. Under udarbejdelsen bør emnet belyses fra flere sider, anvend klare og logiske eksempler og følg dem op med en personlig stillingtagen på en sådan måde, at der bliver en stigende interesse for talens indhold. - Og husk så at gemme et par særlig gode og interessevækkende punkter i talen til henimod slutningen af dette afsnit.

Det er sandsynligt, at der under udarbejdelsen af afhandlingen dukker nye ideer op, som man ikke har fået med i sin skitsedisposition, og dem må man naturligvis endelig sørge for at gøre brug af.

I tredje og sidste afsnit, slutningen, må der ikke tilføjes noget nyt. Det belyste emne skal nu afrundes og afsluttes, og gildebrødrene må ikke i slutningen af talen pludselig blive stillet over for nye oplysninger. Slutningen på talen skal være klar og præcis. Man kan anvende et par gode og interessevækkende eksempler, der belyser og fastslår de synspunkter, som har været fremført i talens løb, eller man kan give et kort resume over de vigtigste hovedpunkter i talen eller gentage et par af de tidligere fremsatte udtalelser, belyst med ens egen stillingtagen.

Gildemestertalen skal i sin opbygning bære præg af en stadig stigende interesse for emnet og slutte på højden. Det er umuligt at angive, hvor lang en gildemestertale skal være, idet det ganske må afhænge af emnet og af, hvor rigeligt og hvor godt et materiale, man har, ligesom det også i høj grad afhænger af, om det er en gilde-

GILDEMESTERTALEN

hal med eller uden optagelse. Under alle omstændigheder gælder dog, at skal talen skabe stigende interesse for emnet og slutte på højden, må den ikke blive for lang. Mark Twain har fortalt om et møde, som han engang overværede, hvor taleren gjorde sig de ihærdigste anstrengelser for at overbevise folk om, at de burde skænke penge til et eller andet godt formål: "Han talte så smukt og varmt om sin plan, at jeg på stedet besluttede at give 1 dollar", fortæller Mark Twain. "Kort efter var jeg næsten rørt til tårer og besluttede i stedet at aflevere 100 dollars. Fem minutter senere var jeg klar over, at 100 dollars måtte være mere passende, og efter yderligere en række varmende ord om formålets ædelhed havde jeg besluttet at realisere de fleste af mine ejendele for sagen. Fem minutter senere talte han stadig. Ti minutter også, en halv time og endnu længere. Det var afgjort forkert af ham. Da bakken gik rundt, snupede jeg en ti-cent."

Vi har nu afsluttet udarbejdelsen af talen og skal ganske kort se på manuskriptet. Den udarbejdede tale er i første omgang skrevet som kladde, og ved at læse denne igennem, vil der som regel opstå nye ideer, ligesom nogle enkelte afsnit måske ønskes ændret. - Brug den nødvendige tid til at gennemlæse kladden flere gange, det kan godt betale sig. Ret i teksten og find frem til den opstilling og det indhold, der på en logisk og klar måde giver tilhørerne det rette udbytte af talen. Når dette er overstået, udarbejdes det endelige manuskript, og der er her to muligheder, enten et komplet udarbejdet manuskript eller et stikordsmanuskript. For de fleste vil den første løsning nok være den rigtigste.

Det er praktisk at anvende et manuskript-ark, der ikke er for stort, dels fordi det skal være nemt at arbejde med, og dels fordi det helst ikke må stikke for meget i øjnene på tilhørerne. Manuskriptets tekst skal være let læselig. Linieafstanden skal være så stor, at der ikke kan opstå vanskeligheder med at finde teksten, og man bør kun skrive på den ene side af papiret og altid slutte hver side med en færdig sætning.

I manuskriptarkets venstre side kan man f.eks. afsætte en passende bred margen, hvor de ideer kan noteres, som eventuelt opstår, efter at manuskriptet er udarbejdet. Manuskriptarkene gives fortløbende numre, så man kan holde orden i papirerne og undgå at springe noget over.

For at kunne indpasse det rette taletempo og få variation i talen kan man anføre pausetegn og understregning i sit manuskript. Et pausetegn markeres ved hjælp af en f.eks. rød skræstreg, der sættes de steder, hvor det føles naturligt at vente et øjeblik, inden talen fortsættes. Understregning af ord eller sætninger, som bør fremhæves i talen, kan foretages ved hjælp af en grøn linie under de pågældende ord eller sætninger.

Det færdig-udarbejdede manuskript bør fra før gildehallens begyndelse være anbragt foran en så ubemærket som muligt. Når talen skal holdes, kan man diskret

støtte sig til manuskriptet, se roligt ned, hurtigt finde den tekst, der skal bruges, se op igen og tale frit ud til tilhørerne. Da hvert ark er afsluttet med en færdig sætning, kan den sidste sætning tales ud i salen, mens det færdige ark lægges ind under de andre manuskriptark.

Næste ark ligger så klar, man kaster et blik på det, finder teksten og fortsætter talen. Pausetegnene og understregningerne i manuskriptet hjælper en til hele tiden at anvende det rette taletempo og at fremhæve særlige vendinger i talen.

Den anden form for manuskript, nemlig stikordsmanuskriptet, udarbejdes på den måde, at man i kladden understreger de ord, som man mener kan støtte en og give stikordene til den fortsatte tekst. Derefter overfører man de understregede ord på et eller flere ark papir og noterer eventuelt kortere sætninger eller citater, som det kan være vigtigt at gengive korrekt. Man må derefter øve sig på talen nogle gange, således at man er sikker på, at de nednoterede stikord virker efter hensigten.

Og vi er så kommet til selve fremførelsen af talen, hvor der er 5 gode råd, som man især skal bide mærke i, nemlig:

1. Hold jer til manuskriptet
2. Tal direkte til forsamlingen
3. Undgå handlinger, der afleder interessen
4. Husk pauser

Om punkt 1, hold jer til manuskriptet, vil jeg sige, at der ligger så mange tanker og overvejelser bag dette manuskripts endelige udarbejdelse, at det bør følges nøje. Selv om man efterhånden med træningen har fået mere sikkerhed, bør man undgå at anvende pludselige ideer, som opstår under talens fremførelse.

Om punkt 2, tal direkte til forsamlingen, gælder det, at mange talere har den uvanne at tale til vinduerne, til lamperne eller til en eller anden tilfældigt udvalgt gildebror på første række. Dette bør undgås. Gildebrødrene har krav på, at man under talen interesserer sig for dem, ligesom man derved bedst kan følge deres reaktioner på ens ord.

Om punkt 3, undgå handlinger, der afleder interessen, vil jeg sige, at mange talere foretager ubevidste handlinger, der afleder interessen fra selve talen. Undgå derfor ukontrollerede handlinger. Hold hænderne i ro på højsædets bord i stedet for at sidde og pille ved en kuglepen, rette på sit tøj eller tage briller af og på, da sådanne handlinger nemt får gildebrødrene til at blive mere interesseret i at følge ens optræden end de ord, som man har ønsket at give dem.

Om punkt 4, husk pauserne. Ved at bruge pauser i sin tale, opnår man 3 ting. For det første har tilhørerne derved bedre mulighed for at opfatte, hvad der bliver sagt, og at forstå det, for det andet får man selv lejlighed til at trække vejret, hvorved

GILDEMESTERTALEN

man automatisk ændrer stemmetrykket og opnår variation i stemmelyd og sprogmelodi, og for det tredje får man lejlighed og tid til at kigge i manuskriptet og forberede sig på det næste, som man skal sige.

Taber man et øjeblik tråden og er i tvivl om, hvor i manuskriptet, man befinder sig, er det klogere at lade pausen være, indtil man igen har fast grund under fødderne, næsten uanset hvor lang denne pause måtte blive, frem for at blive febrilsk og fortsætte det forkerte sted i manuskriptet.

Om punkt 5, tal tydeligt. Desværre gælder det, at alt for mange, når de skal holde tale, ikke taler tilstrækkeligt tydeligt og højt. En af de almindeligste fejl er, at munden ikke lukkes tilstrækkeligt højt op, så stemmelyden ikke kan komme ud af munden, og så tænderne og læberne spærrer for lydbølgen, medens en anden årsag til utydelig tale kan være for lidt tryk på stemmebåndene.

Man kan selv høre sin tale, hvilket selvfølgelig er ganske naturligt, men det er jo ikke nok. Tilhørerne skulle også gerne have glæde af "guldkornene", og derfor skal man tale højt og skille læber og tænder så meget fra hinanden, at stemmelyden kan komme ud i lokalet og blive opfanget af tilhørerne.

Om det at bruge et komplet manuskript vil jeg sige, at det måske af nogle synes at være nedværdigende, fordi det kan indikere, at man er usikker, at man ikke kan huske o.s.v. Personlig synes jeg, det er noget sludder. Det væsentlige er det, der bliver sagt, og ikke, om man støtter sig til et manuskript eller ej. Selv har jeg altid været temmelig stærkt bundet af et sådant komplet manuskript, når jeg har skullet holde gildemestertale etc.

I en artikel om, hvordan et gilde kan ledes, skrev Mogens Kring fra Esbjerg i 1964 i Bålet følgende om gildehallen og gildemestertalen:

"Når jeg bliver gildemester, - så skal der laves rituelle gildehaller, så det brager .

Jeg vil lære mit gilde, at man kommer ind til - og forlader - en gildehal i tavshed. Det er da for søren ikke et vælgermøde eller en kaninavlerforenings generalforsamling, man skal ind til. Man må gøre sig klart, at man kommer for at dyrke etisk arbejde.

Jeg vil ikke betænke mig på, som arbejdsstof til en gildehal i ny og næ at anvende et musikstykke - også selv om de fleste af os skal "stå lidt på tærne" for at følge det. Jeg vil anvende poesi under mine gildehaller. Jeg vil finde digte, små korte digte, gamle, nyere, ultramoderne.

Jeg vil ikke afskære mig selv fra - når stemningen er til det - at bruge virkemidler, som langt bedre end mine egne fattige ord er i stand til at bibringe hallen geniets

vingesus.

Jeg vil udnytte prosa fra højsædet. Jeg vil skaffe mig adgang til den skat af kloge mænds kloge ord, vi ejer, og når jeg finder et stykke, som betager mig selv, så vil jeg lære at læse det op. Jeg vil øve mig, til jeg kan, og så vil jeg bringe det fra højsædet, uden kommentarer.

Jeg vil tænke mine egne tanker, og skruppelløst krydre dem med tanker fra de, som er klogere end jeg. Jeg vil nedfælde dem på manuskript, jeg vil pudse det manuskript af.

Jeg vil leve disse tanker ind i mig. Jeg vil forelægge dem for mit spejl, indtil de er blevet en del af mig selv. - Jeg vil næsten lære dem udenad - og så vil jeg læse min gildemestertale op, ordret fra mit manuskript. Ikke som oplæsning - men i kraft af mit kendskab til manuskriptet, som en tale - men ordret.

Jeg har ikke råd til at lade nervøsiteten ødelægge min egen stemning. Jeg har ikke råd til at lade de fattige tanker, jeg evner at frembringe igennem hårdt arbejde med stoffet, blive ødelagt i fremlæggelsen, fordi jeg står og famler i min hukommelse efter talens ordlyd.

Det, jeg vil sige, skal komme fra hjertet, hvor det blev fostret, og ikke fra en halv-dårlig hukommelse, hvor det blev oplagret. Det kan godt være, at man ikke synes, jeg er taler, men jeg får i hvert fald sagt det, som jeg mener".

Paulli Martin, provincialmester, Provincialet for Midtjylland

Fra BAALET, nr. 39, november - december 1956

TRE TING

Tre ting, du bør beherske dit humør, din tunge, din optræden
Tre ting, du bør hade ondskab, misundelse, utaknemlighed
Tre ting, du bør øve mod, flid, kærlighed
Tre ting, du bør undgå lediggang, dårligt kammeratskab, sladder
Tre ting, du bør ønske dig sundhed, gode venner, godt humør
Tre ting, du bør tænke på livet, døden og evigheden

HAR DU VÆRET SPEJDER?

Så bør du læse dette!

I Farum findes en lokalafdeling af Sct. Georgs Gilderne i Danmark. Denne sammenlutning af gamle spejdere er af dansk oprindelse og har efterhånden bredt sig til mange lande over kloden. Sct. Georgs Gilderne virker som samlingssteder for gamle spejdere, giver på forskellig måde støtte til spejderbevægelsen og understøtter den enkeltes stræben efter at blive en ansvarsbevidst og hjælpsom borger. Det er også helt sædvanligt, at Sct. Georgs Gilderne påtager sig sociale opgaver af forskellig art, og sidst - men ikke mindst - skal det nævnes, at man kommer hinanden ved både i alvor og gammen, således at det også er samlingssteder for kammeratligt og fornøjeligt samvær, i hvilken forbindelse det skal nævnes, at såvel kvinder som mænd kan optages.

Selv om der igennem de senere år har været god fremgang for Sct. Georgs Gildet i Farum, så står den procentielle medlemstilgang dog ikke mål med den tilsvarende forøgelse af Farums befolkningstal. Det er derfor nærliggende at skønne, at der blandt de mange tilflyttere er folk, der har været tilknyttet spejderbevægelsen, men som måske ikke kender eksistensen af gildebevægelsen eller specielt Farum-gildet. Vi synes derfor, at der er god grund til at gøre opmærksom på vor eksistens, så de får chancen for at være med i gildebevægelsen.

Således lød et indlæg i de lokale blade i Farum i september 1977, som kaldte til orienteringsmøde om gildebevægelsen.

Baggrunden var, som nævnt i indlægget, den kendsgerning, at der var ca. 40 gildebrødre i Farum for år tilbage, da befolkningstallet i kommunen var det halve af i dag, uden at dette har fordoblet, endsige forøget gildebrødrenes antal i samme periode.

Til nævnte orienteringsmøde var der kun mødt ca. 10 personer til trods for, at de lokale blade (3 forskellige) er husstandsomdelte. Af de fremmødte er 3 nu blevet optaget som gildebrødre.

Forgæves var det altså ikke.

Hermed være ikke sagt, at der ikke findes andre potentielle emner i Farum. Men vi fik i alt fald ikke kontakt gennem de husstandsomdelte lokale blade.

Mon en husstandsomdelt direkte henvendelse ville give bedre resultat? Har andre erfaringer, hører vi dem gerne her i Farum.

K. H. Balck Jensen, Sct. Georgs Gildet i Farum.

GRUPPELEDERMAPPE

EN IDE TIL GRUPPEN

Sidste vinter lavede vi i mit gilde en gruppeledermappe til hver gruppeleder. Vi i ledelsen havde følelsen af, at der var mange ting, som gildebrødrene gerne ville vide angående gildet, og da vore seks grupper kører godt, blev vi enige om at lave en mappe til hver gruppe, så der var mulighed for, at alle gildebrødre kunne nyde godt af det.

Mappen er et ringbind i A4-størrelse, heri satte vi så (i plastiklommer):

Love for Sct. Georgs Gilderne

Optagelsesansøgning

Pjecen: Hvad er Sct. Georgs Gilderne?

Gildets årsprogram

Gildets vedtægter

Regnskab og fonds

Brevpapir og kuverter

Hæftet: Gruppen

Gildets blad: Mosebryg

1 sangbog

Regler for, hvad den arrangerende gruppe skal sørge for inden en gildehal

Regler for optagelse af nye gildebrødre: hvem, der oplyser den nye om gildet
hvordan udfyldes, og hvornår sendes optagelsesansøgningen
hvem skal hente den nye til optagelsen
lidt om selve optagelsen

I vort gilde bruger vi det, at en ny gildebror deltager en tid i gruppearbejdet inden optagelsen, så det er gruppen og gruppelederen, der drager omsorg for, at nye gildebrødre ved noget om gildebevægelsen inden optagelsen.

Det er så meningen, at den erfaring, og det materiale, gruppen samler fra forskellige aktiviteter, f.eks. Sct. Georgsløb, tombola og andre arrangementer, skal sættes ind i mappen, så nye gruppeledere og nye grupper efter en gruppedeling kan se, hvad der tidligere er lavet.

Mappen følger gruppen, altså mappe nr. 1 vil altid være at finde i gruppe 1 o.s.v. Endnu er det så nyt med denne mappe, så jeg kan ikke sige, hvordan det kommer til at virke fremover, men alle i gildet synes, ideen er god, så vi vil gerne bringe den videre og håber, andre kan bruge den og evt. gøre mappen endnu bedre.

Else Lund Nielsen, gildemester i Sct. Georgs Gildet i Brønderslev.

ORIENTERING OM RIDDERTIDEN

Blandt en gildeledelses mange opgaver er varetagelsen af de tre arbejdsgrøne: sven-
de-, væbner- og riddertiden. Det kan ofte være svært for en gildeledelse at give gode
oplysninger om riddertiden, især når gildemesteren endnu ikke er ridder.

Mens vi gennem mange år har kunnet ty til "Væbnerinstruktionen" og siden februar
har fået "Svendeforberedelsen", så er et af mange stærkt næret ønske nu imøde-
kommet. - "Orientering om riddertiden" er udkommet, og den beror hos provincial-
mesteren, der udsender den til provincialets ridderinstruktører i det antal, der til-
meldes til deltagelse i en ridderorientering.

Hæftet er forsynet med et pænt omslag, der er prydet med det gamle, hvide ridder-
skærf, og på otte sider gives klare svar på en lang række spørgsmål; som knytter sig
til den del af gildebrødres forståelse af vor bevægelses formål og aktive deltagelse i
arbejdet, som vi søger at udvikle i riddertiden.

Kursus- og stævneudvalget har i samarbejde med kommunikationsudvalget formået
at tegne et sobert billede af vort ridderbegrebs indhold uden hverken at forherlige
eller forfladige begrebet.

I forordet defineres forskellen mellem ridderorientering og ridderforberedelse, såle-
des at orientering er et møde, hvor interesserede væbnere oplyses om ridderti-
den, mens forberedelse er et eller flere møder for væbnere, der inden optagelsen i
riddernes kreds ønsker en indgående forberedelse til denne optagelse.

At jeg personligt finder orienteringen tilstrækkelig, fordi enten er en væbner rede
til at blive ridder, eller også er han det ikke, er en helt anden sag. Nu er der givet
valgmulighed mellem kun en ridderorientering eller en decideret ridderforberedel-
se, eller en orientering, efterfulgt af en forberedelse. I alle tilfælde er det nye hæfte
et nyttigt hjælpemiddel for ridderinstruktørerne, og forslag til uddybende drøftel-
ser er anført i forordet.

Et andet vigtigt formål med hæftet er at gøre riddertidens mening almindelig
kendt i gilderne. Derved skabes grundlaget for en vurdering og anerkendelse af
andre gildebrødres synspunkter om gildetidens udnyttelse.

I forbindelse med et ridderorienteringsmøde eller en forberedelse kan "Orientering
om riddertiden" eventuelt udleveres til deltagerne, således at disse bedre kan gen-
kalde sig indholdet til brug ved den endelige stillingtagen til ridderoptagelsen.

Det er provincialmesterens opgave at sikre sig, at ridderhallerne i provincialets om-

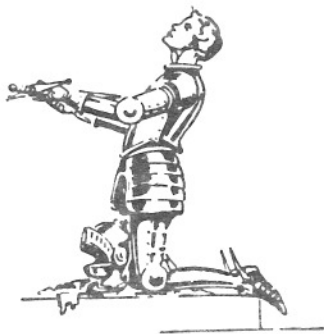
VÆBNER-RIDDER

råde foregår på rette måde. Ridderhallen ledes enten af provincialmesteren eller af en ridder, der af ham bemyndiges dertil.

En væbner, der ønsker at blive ridder, bør tale med sin gildemester, der informerer distriktsgilde- eller provincialmesteren. Denne sørger så for, at væbneren indbydes til et eller flere møder på provincial- eller distriktsgildeplan, hvor der bl.a. oplyses om ridderløftet, ridderhallen og riddertiden, og her vil det være naturligt at bruge "Orientering om riddertiden".

Det er et godt hjælpemiddel, de to udvalg har lavet. Det vil måske i fremtiden kunne betegnes som ridderinstruktørernes "lille katekismus".

Som nævnt kan en væbner, der evt. ønsker at blive ridder, henvende sig til sin gildemester. Omvendt kan gildeledelsen også tage initiativet og henvende sig til væbnere, der nærmer sig det tidspunkt, hvor de kan optages i riddernes kreds. Dette er dog ikke helt problemfrit. Jeg har f.eks. begået den fejl at opfordre en væbner, der havde mindre anciennitet end en anden, og senere har modsat hertil medvirket til, at et par væbnere, der ikke kunne beslutte sig til en afgørelse om ridderoptagelse, forsinkede en naturlig tilgang af nye riddere.

I min anmeldelse af "Orientering om riddertiden" i Sct. Georg nr. 5 blev der rettet en tak til de to udvalg for "Orientering om riddertiden", og nu er det så op til gildeledelserne og ridderinstruktørerne at udnytte denne mulighed til at skabe en opblomstring af og en afklaring angående forståelsen for riddertiden.

Jens Carl Volt, vicelandsgildemester . .

FUGL FØNIKS

"FROKOSTGRUPPEN" i 1. Sct. Georgs Gilde, Bornholm.

Starten!

I en samtale imellem gamle gildebrødre opstod spørgsmålet: hvad kan vi gøre for stadig at holde kontakt med de gildebrødre, vi næsten aldrig ser i gildehaller eller ved gildearrangementer?

3 gildebrødre så det som en opgave at starte en frokostgruppe med formålet at samle de gildebrødre, der befinder sig i ydercirklen af gildet.

En gang om måneden indkaldes til "frokostmøde", der har samlingssted hos en bestemt gildebror, der sørger for 3 stykker mad, en øl og en kop kaffe. Det må ikke være "det store kolde bord", der er samlingspunktet.

Tidspunktet er som regel en almindelig hverdag fra kl. 11.45 - 13.30 - en normal frokostpause.

Den gruppeleder, der står for frokostgruppen, har til opgave 8 dage før frokostgruppen samles, at ringe og kontakte 4-5 gildebrødre af dem, der aldrig kommer i gildet. Frokostgruppens formål og eksistens forklares kort, og opringningen slutter med: kunne du tænke dig at komme "onsdag" og mødes med gamle gildebrødre, få en hyggensnak og en bid brød. Som oftest bliver det et: ja, tak.

Så snart det første stykke mad er spist, lægges der op til en samtale, der altid drejer ind på gildespørgsmål, evt. om sidste gildehal - gildemestertalen - samværet og fællesskabet, eller om det næste store arrangement, der skal afholdes i gildet. Alt i alt prøver vi på som gamle spejdere og gildebrødre at få talt ud sammen og få løst alle problemer for den enkelte gildebror.

Når frokostmødet er forbi, takkes der af, og de fleste siger: vi kommer gerne igen næste gang. Næste gang, der inviteres til "frokostmøde", er det nye ansigter, der møder. Max. deltagere er 8, idet det er lettere at få en samtale igang mellem få gildebrødre. Alle har taleret, og vi føler, at mennesker virkelig åbner sig, og vi oplever et virkeligt fællesskab i frokostgruppen.

Resume:

Frokostgruppen er opbygget af 3 gildebrødre, der er aktive i gildet, men føler, der må gøres noget særligt for de gildebrødre, som af en ukendt grund er ved at glide ud

HISTORIE

af gildet.

Frokostgruppens formål er at genopbygge og samle det fællesskab og den forståelse, der altid findes, når gamle spejdere samles. Frokostgruppens og gildernes fremtid er at gøre gildebrødre aktive, at skabe interesse for de ting, der foregår både inden for og uden for et Sct. Georgs Gilde.

Økonomi:

Hver deltager erlægges kr. 15,00 pr. gang. Det eventuelle overskud henlægges i en "speciel" frokostkasse og kan bruges til hjælpeopgaver blandt spejdere eller gildeopgaver.

Henning Gotthold Nielsen, 1. Sct. Georgs Gilde på Bornholm

Fønixs, efter en Mønt af Constantius II.

Jfr. redaktørens leksikon: Fugl Fønix: kæmpemæssig sagnfugl: omtales hos visse oldgr. forfattere, bl.a. Herodot. F. fløj til Egypten med mellemrum, gerne 500 år, byggede en rede og lod sig brænde op i den, men genopstod forynget af asken. Sagnet menes at stamme fra Egypten, hvor indskrifter omtaler en hellig fugl, bennu eller fenni, antagelig purpurhejre. Kristne forfattere har brugt F. som symbol på opstandelse og evighed.

LIDT OM VOR HISTORISKE BAGGRUND

I "Nordisk Spejdersport", Januar 1924 findes en artikel, skrevet af Jens Hvass, "Roverspørgsmålet".

Denne artikel repeterer og harcellerer over, hvad der er sket i de forløbne år med hensyn til "de gamle drenge" - Seniorspejdere - Redningspejdere - Mobiliseringspejdere - Grå ulve og Rovers (herlige betegnelser!). Alt i alt er skribenten ikke tilfreds med det opnåede og runder artiklen af med at åbne spalterne i "Nordisk Spejdersport" (som Jens Hvass var redaktør for) for kortfattede og vægtige! indlæg, der kan kaste lys over Roverspørgsmålet.

Dette bliver signal til Roverenquete, der i de følgende måneder bringer mange spændende indlæg fra hele landet. Jeg skal lige indskyde, at "Nordisk Spejdersport" ikke mere var nordisk spejderblad, men rent dansk.

Jamboreen på Ermelunden stod lige for døren, og det påvirkede nok debatten noget - i hvertfald med hensyn til spalteplads, men af de mange indlæg, der fremkom, gik det igen og igen, at det ikke gik tilfredsstillende med Roverarbejdet. Mange steder havde man i teorien en Roverklan, men medlemmer var li'som blevet løsrevet fra troppene og var vokset fra troppen. Der udtrykkes tvivl om, hvorvidt man har evnet at skabe et samlende og udbytterigt arbejdsprogram for Roverne, og disse gled derved ud på et sidespor, mange viste sig kun til paraderne, nogle enkelte hjalp spejderne som lejlighedsvis instruktører, men de fleste gik vist mere til dansebal - biograferen o.s.v. De kedede sig bravt.

Nogen egentlig konklusion kom der ikke ud af snakken, men i Januar 1925 sker der noget nyt. "Spejdersamfundet" en udbygning af spejderbevægelsen! - Det var overskriften i "Nordisk Spejdersport" nr. 1, og artiklen var også denne gang skrevet af Jens Hvass, der indledte med følgende spørgsmål: "Hvad skal vi gøre med vore gamle spejdere, der ikke mere vil være med?". I det efterfølgende understreger Jens Hvass, at det ikke er Roverne, han tænker på, men de andre tidligere spejdere. Der tales nu om tidligere forsøg på en samling, f.eks. nævnes igen "de grå ulve", der fra starten i 1917 samlede ca. 200 medlemmer, men som senere afgik ved en blid og rolig død.

Det nye "Spejdersamfund" gik nok mest på at danne tropssamfund, altså at bevare de tidligere spejdere tilknyttet egen trop. Formålet lød: at vedligeholde det glade spejderkammeratskab, at støtte og "værne" om den gamle trop, og at vedligeholde interessen for spejdertanken og virke for sagens udbredelse.

Når dette var bragt til at fungere, skulle de enkelte tropssamfund samles i et SPEJDERSAMFUND, på landsplan!

Denne artikel satte fut i tingene. Det myldrede ind med indlæg, mest af positiv art, men Ove Holm kommer lige med en bemærkning til eftertanke: Der bør skabes en fortsættelse af spejderlivet ud over 17-års alderen, men et "samfund" er ikke nok. Det vil om kort tid gå over til at være en skare bidragsydende forhenværende spejdere, som opfrisker gamle minder ved en nytårsfrokost på en ikke for fjernt liggende kro! (godt set allerede i 1925. L.L.).

Men som sagt, ideen slår an, og der dannes hurtigt de første tropssamfund, bl.a. 1. Haderslev og i de midtjyske divisioner.

Dette førte frem til nedsættelse af et Rover-udvalg, der skulle finde en løsning på det røre, der i flere år havde været omkring Rover-spørgsmålet og også se på, hvad der evt. kunne gøres for "de gamle spejdere".

HJÆLPEARBEJDE

Udvalget arbejdede fra marts 1925 til pr. 1. januar 1926 kunne afgive sin betænkning. Konklusionen mundede ud i to forslag, det ene gik ud på, at alle Rover-afdelinger og/eller Roversamfund skulle opløses, og de afdelinger, der ikke ville acceptere dette, skulle betragtes som stående udenfor korpset (D.D.S.). Det andet forslag gik ud på at danne en ny organisation ved navn: St. Georgs Gildet. Betænkningen var underskrevet af: H. Hartvig Møller, Fritz Lerche, Jens Hvass og Ove Holm.

Og så blev der brand i gaden. Det skal vi høre lidt mere om næste gang.

Leif Lindholm Nielsen, Sct. Georgs Gildet i Bagsværd

LOPPEMARKED

Loppemarked til fordel for Aino Tigerstedts arbejde i Nepal for tibetanske flygtninge.

Kan de københavnske Sct. Georgs Gilder lave loppemarked? Har vi forstand på det? - blev diskuteret i lang tid i København. Nogle mente ja, andre, og vel nok flere, mente nej, men da nu tanken var opkastet, og man gerne ville hjælpe Ainos arbejde for de tibetanske flygtninge i Nepal, hvordan skaffer man så penge? Der var simpelt hen ikke noget alternativ, vi måtte igang.

Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som skaffede sig oplysninger her og der om, hvordan man gør, og med egne ideer lagt til, mente man så at have et materiale, som kunne bruges. Der blev sendt indkaldelser ud til alle 17 gilder i København, og 9 (ni) mødte op.

Planerne med opbygning og organisation blev fremlagt og diskuteret, men det kneb gevaldigt med at få besat posterne. Det blev så aftalt, at gilderne skulle nedsætte loppemarkedsudvalg, som skulle repræsentere gilderne overfor arbejdsgruppen. Det fungerede heller ikke tilfredsstillende. Sådan gik hele efteråret 1977. Arbejdsgruppen var ved at køre træt, man kom ingen vegne, skal vi virkelig gi' op?

Nej, vi prøver igen, og på et møde i januar faldt pludselig alle brikker på plads. Posterne iflg. vor organisationsplan blev besat, og sekretariatgruppen, som fortrinsvis havde det forberedende arbejde (tryksager, reklamer, PR o.s.v.) var hurtig aktiv, og imens fik vi opbygget markedsledelsesgruppen og teknisk tjeneste.

Lokalemæssigt var vi så heldige at komme ind i "Det gamle Bellacenter" og oven i købet disponere over lokalerne 2 uger før loppemarkedet, så vi kunne undgå opmægning og senere flytning af effekterne.

HJÆLPEARBEJDE

Vi fik fantastisk mange effekter, og heraf mange værdifulde, disse kom dog fortrinsvis fra gildebrødre. Ialt havde vi ca. 350 afhentninger, 1/3 hos gildebrødre, og med en total omsætning på kr. 115.000 giver det et gennemsnit pr. afhentning på kr. 350.

Effekterne blev sorteret i "brancher" efterhånden, som de kom ind, og ialt fik vi delt op i 15 stande, som stort set repræsenterede hver sin branche.

For at holde reklameomkostningerne så lavt som muligt, forsøgte vi at få presseomtale og afholdt pressemøde i Gildegården. Det gav god omtale såvel i dagbladene som lokalbladene, og Aino kom i regionalradioen, så alt i alt holdt vi reklamekontoen under kr. 5.000.

Vi havde åbent for loppemarkedet lørdag og søndag kl. 10 til 17, og allerede lørdag morgen kl. 9.00 stod der hundreder og ventede på at komme ind. Da portene blev åbnet, var det som en damptrøkle, der væltede frem, og vi var nær blevet løbet over ende. Det var en start, som vi i vor vildeste fantasi ikke havde turdet drømme om, men lykkelige var vi, og se Aino stråle som en sol, var alt besværet værd.

Vi havde ca. 3.000 besøgende om lørdagen, og var så spændt på, hvor mange der ville komme om søndagen, en tommelfingerregel siger: 2/3 om lørdagen, 1/3 om søndagen - men Søndagsberlingeren gav os den bedste reklame, vi kunne få, da de efter et besøg om lørdagen bragte en halv side (bagsiden af første sektion) med tekst og billeder om alle de gode køb, folk havde gjort.

Det bevirkede en tilstrømning om søndagen på 3.200 besøgende, så vi ialt havde 6.200 besøgende.

Da vi sluttede søndag eftermiddag, havde vi heldigvis så få effekter tilbage, at vi var færdige med oprydning og rengøring 1 1/2 time efter lukketid.

Det var et hårdt race, men jeg tror, at endnu flere end 115 gildebrødre, som var aktive, vil møde op næste gang, og vi var meget tilfredse med at kunne give Aino næsten kr. 95.000.

Walther Bardeleben, 18. Sct. Georgs Gilde i København

NB I kan kontakte Walther, såfremt I vil vide mere om, hvorledes man organiserer og styrer et loppemarked. Adressen er: Bagsværdvej 222, 2880 Bagsværd, tlf. (02) 98 64 64 - redaktionen.

KLIP FRA GILDEBLADE

Fra GILDEBLADET,
medlemsblad for St. Georgs Gildene i Norge, nr. 1 - februar 1978

BLIR DU SNILLERE?

Ved et gildejubileum nylig ble det referert et gildemedlems uttalelse:

“Når jeg har vært på gildemøte, er jeg snillere i flere dager etterpå, jeg!”

Disse ordene, sagt spøkefullt, inneholder dog noe, vi alle føler: Gildesamværet påvirker oss.

Vi minnes der om hva vårt arbeide bygger på og hva som ventes av oss. Vi tenker etterpå kanskje i mer positive baner. Vi handler kanskje på en bedre måte.

Men i hvor stor utstrekning dette skjer, avhenger helt av verdiene av våre møter og arrangementer, hvilket innhold vi kan greie å gi disse, hvor mye vi greier å få de til å engasjere oss.

Ennå viktigere er vår egen innstilling til det som skjer - og vår egen innsats.

Et åpent, positivt innstillet menneske mottar lett de gode inntrykk og får dem til å gro videre i seg.

Er vi selv aktive, gjør en jobb, deltar i debatter, fungerer i tillitsverv, vil vi raskt merke hvor mye gildearbeidet betyr for oss.

Vi blir “snillere”. Vi utvikler oss i god retning.

Vi vokser som mennesker.

John Erik Christensen, Landsgildemester i Norge.

LØBER DU SUR I FORKORTELSERNE, SÅ SE I HÅNDBOG
FOR GILDELEDELSER, 4/1/1 - 4/1/2.

GILDEBLADE

Vor opfordring i sidste nummer af IMPULS om, at redaktionen ønsker tilsendt de lokale gildeblade, har endnu en gang båret frugt, så vi nu modtager 25 af landets 72 gildeblade. De "nye" blade er DIMIVOR, GROBØS, KNUDEN, LILJEN og SPORREN. - En tak til bladenes redaktion med håbet om, at vi også fremover må modtage bladene.

For os i redaktionen er det en dejlig inspirationskilde at modtage disse lokale gildeblade, for netop gennem disse har vi mulighed for at finde frem til gildebredre, der på den ene eller anden måde har givet udtryk for tanker og ideer, som også kan have interesse for en større kreds af gildebredre end den, det lokale gildeblad dækker.

Så derfor fortsætter vi ufortrødent med at opfordre gilde-, stads-, distrikt- og provincialledelser til at gøre netop jeres lokale gildeblads redaktion opmærksom på IMPULS' eksistens, samt at vi - IMPULS' redaktion - meget gerne vil modtage et eksemplar af netop jeres blad, hver gang det udsendes, for der igennem at få så stor en kontaktflade som muligt - til gensidig glæde og inspiration.

REDAKTIONEN

IMPULS er dit og mit blad, det er blandt andet herigennem, vi skal inspirere hinanden til at styre frem mod de idealer, der er vores.

Så hvorfor ikke bruge det, som vicelandsgildekansler Erik Kristoffersen sagde på det nylig afholdte gildemesterstævne på Nyborg Strand.

Med gildehilsen, redaktionen.

REDAKTIONEN

Vi har tidligere givet udtryk for, at vi er interesseret i at høre om, hvorledes ridder-tiden/ridderarbejdet opfattes og praktiseres rundt om i landet. Vi er fortsat interesseret i at høre herom, for netop din mening/opfattelse heraf kan måske være til inspiration for andre.

I dette nummer af IMPULS har vicelandsgildemester Jens Carl Volt skrevet om den nylig udsendte "Orientering om riddertiden". Den er ganske vist så ny, men i redaktionen er vi interesseret i at høre om de erfaringer, I har fået ved at anvende den i forbindelse med ridderforberedelsen. For I bruger den vel, ik'?

I sidste nummer af IMPULS efterlyste vi - på baggrund af den udarbejdede rapport om hjælpearbejder/aktiviteter - artikler om, hvorledes I i jeres gilde skaffer penge til velgørenhed og/eller organiserer jer ved humanitært hjælpearbejde, fordi netop jeres måde at udføre disse aktiviteter på, måske kan være til hjælp og inspiration for andre gilder, som står med ønsket om at hjælpe, men har lidt svært ved at komme i gang.

HVORFOR HOLDER DU DIG TILBAGE? - Det er måske netop din artikel, som giver skubbet til, at andre får modet til at prøve.

Er der særlige emner, du er interesseret i at få nærmere belyst, så skriv endelig til os eller ring - navn, adresse og telefonnummer står på forsidens inderside, vi vil så se, hvad vi kan gøre.

Den siddende redaktion har nu fungeret i 2 år og har ialt med dette nummer udsendt 6 numre af IMPULS. Vi vil derfor gerne benytte lejligheden til at takke for den positive holdning, vi altid har mødt hos de gildebrødre, vi har været i kontakt med.

Næste nummer af IMPULS udkommer 1. februar 1979, og indlæg/artikler bedes være os i hænde senest torsdag den 28. december 1978.

VEL MØDT FREM, GILDEBROR.

Mel: Høje Nord.

Vel mødt frem, gildebror,
Spejdervenner gir dig hånden,
vi er eet i gildeånden,
gerne hører vi dit ord.
Spejdertid os sammen binder,
Baden-Powell glemtes ej.
Fælles minder viser os en fælles vej.

Drengetid, bort du svandt,
vi kom i de voksnes rækker.
Pligter livet på os lægger,
tidens krav os alle fandt.
Men en dag midt i vor verden
lød en stemme i vort bryst.
Drengens færden blomstrede til manddoms dyst.

Ridderfærd blev vort mål.
Kamp for alle små og svage,
mod det vege og det vage,
kamp med riddersværdets stål.
Vi fandt meningen med livet,
når vi tog en tørn i flok.
Glæden ved at hjælpe andre var os nok.

Vel mødt frem, gildebror.
Tag din plads blandt gamle vennner.
Alle vi hinanden kender
på det ene: "spejderbror".
Måtte klare tanker lyse
i hvert ædelt brodersind,
at den rette ånd kan nå i hjertet ind.

Bertholdt.

SYMBOLET

ALBRECHT DÜRER. TRÆSNIT